

19. Головенько В.А. Молоде покоління України в алгоритмі суспільних процесів / В.А. Головенько // Український соціум. – 2006. – № 2. – С. 20–34.

20. Світова практика та український досвід використання механізму парламентських слухань та слухань у комітетах як інструменту контрольної функції парламенту. – К., 2004.

Ермоленко Д.А. Состояние государственной молодежной политики в современной Украине. Проанализировано понятие «государственная молодежная политика», его соотношение с категориями «государственная политика», «социальная политика», «молодежная политика»; история формирования и развития отечественной государственной молодежной политики; состояние законодательства по вопросам государственной молодежной политики.

Ключевые слова: политика, молодежь, социальная политика, государственная молодежная политика, законодательство по вопросам государственной молодежной политики.

Yermolenko D.O. The state of the government youth policy in modern Ukraine.

The author analyzes the concept of "state youth policy", its relation to the categories of "public policy", "social policy", "youth policy", the history of the formation and development of the national youth policy of the state, the state legislation on the state youth policy.

The rules governing social relations in the government youth policy, contained in legal acts of different levels and different subjects, they lack the unity of concepts and categorical apparatus. The gaps in the legal regulation of government youth policy partly filled with scattered acts of the executive branch. That is, in fact, the problem of government youth policy till nowadays is solved by selectively regulating the most pressing problems in the absence of a single regulatory and methodological framework for their solution.

Some acts are different in certain integrated approach to the regulation of government youth policy issues were taken at an early stage of the legal system of Ukraine as an independent state and through significant changes in different spheres of social life can not be the basis for effective national youth policy.

Acts of conceptual or narrowly applied nature dominate. The task of forming the legal regulation of government youth policy that defines the regulatory mechanisms of youth policy is not resolved: there is no interconnectedness of law contained in various regulations; a number of conceptual offers and instructions contained therein, to date are not implemented.

Keywords: politics, youth, social policy, government youth policy, legislation on the government youth policy.

Надійшла до редакції 23.04.2013

О.В. Задорожній

професор

(Київський національний
університет ім.Т.Г. Шевченка)

УДК 341.172

**РОЗВИТОК ПРАВОВИХ ФОРМ ПРИКОРДОННОГО
ТА МІЖРЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ
Й РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ У 2010–2012 РОКАХ**

Розглянуто останні тенденції правового – законодавчого та договірною – регулювання прикордонного та міжрегіонального співробітництва прикордонних областей та регіонів України та Російської Федерації.

Ключові слова: угода про прикордонне співробітництво, єврорегіони, програма міжрегіонального і прикордонного співробітництва.

Постановка проблеми. Період 2010–2012 рр. позначився продовженням тенденції до активізації україно-російської прикордонної співпраці. Зокрема, було значно розширено правову базу у цій сфері. 27 жовтня 2010 р. Кабінет Міністрів України та Уряд Російської Федерації уклали Угоду про міжрегіональне та прикордонне співробітництво між Україною та Російською Федерацією [1, с. 211] (затверджена постановою Кабінету Міністрів України № 479 від 31.05.2012 р. [2], набула чинності 14.06.2012 р.).

Угодою передбачено (ст. 3), що Сторони сприяють розвитку торговельно-економічного, науково-технічного, соціального, культурного, етнокультурного, гуманітарного співробітництва між регіонами, у тому числі між прикордонними регіонами, розвитку інфраструктури прикордонних регіонів, а також розвитку співпраці у сфері освіти, охорони здоров'я, інформаційних технологій, енергетики, агропромислового комплексу та в інших сферах.

При цьому визначено, що компетентні органи Сторін з метою здійснення міжрегіонального та прикордонного співробітництва: укладають угоди в порядку, передбаченому законодавством Сторін, у тому числі за окремими напрямками міжрегіонального та прикордонного співробітництва; розробляють спільні програми та проекти у сфері міжрегіонального та прикордонного співробітництва та беруть участь у їхній реалізації; здійснюють інформаційний обмін з питань міжрегіонального та прикордонного співробітництва (ст. 4 Угоди).

У ст. 8 закріплено, що з метою встановлення і розвитку торговельно-економічних зв'язків між суб'єктами господарювання Сторони вживають заходів, спрямованих на формування системи державної підтримки пріоритетних напрямів розвитку міжрегіонального та прикордонного співробітництва, гармонізацію законодавства Сторін у частині забезпечення сприятливих умов взаємодії [1, с. 211]. Крім того, Сторони зобов'язалися створювати сприятливі умови при здійсненні перевезень вантажів і пасажирів між прикордонними регіонами, а також для транзиту вантажів і пасажирів на території своєї держави (ст. 9), сприяти співробітництву між компетентними органами Сторін на територіях прикордонних регіонів у сфері охорони навколишнього середовища (ст. 10), а також взаємодії та обміну інформацією щодо облаштування пунктів пропуску через українсько-російський державний кордон; сприяти протидії транскордонній протиправній діяльності (ст. 11) [1, с. 211].

Виклад основного матеріалу. 4 жовтня 2010 року у м. Геленджик (Росія) відбувся Перший україно-російський міжрегіональний економічний форум під патронатом Президентів України і РФ. Під час форуму була підписана Програма міжрегіонального і прикордонного співробітництва України і Російської Федерації на 2011–2016 рр. [3]. Пріоритетними напрямками співпраці у Програмі визначено:

- вдосконалення нормативно-правової бази міжрегіонального та прикордонного співробітництва Російської Федерації та України;
- надання системної підтримки на державному, регіональному та місцевому рівні реалізації спільних проектів у пріоритетних сферах співробіт-

ництва суб'єктів Російської Федерації і адміністративно-територіальних утворень України;

- вдосконалення взаємодії на державному, регіональному та місцевому рівнях з питань розвитку міжрегіонального та прикордонного співробітництва та реалізації проектів;

- вдосконалення взаємодії у сфері прикордонного, митного та інших видів контролю, що здійснюються на державному кордоні;

- ефективна взаємодія у правоохоронній сфері, щодо зайнятості та трудової міграції, територіального планування, конкурентної політики, міжнаціональної політики, ЗМІ тощо;

- сприяння розвитку малого бізнесу з метою створення нових робочих місць і розвитку сучасної інфраструктури прикордонних регіонів;

- розвиток міжмуніципального співробітництва та побратимських зв'язків по лінії малих і середніх міст, особливо прикордонних суб'єктів Російської Федерації і адміністративно-територіальних утворень України;

- створення майданчиків для обговорення питань розвитку міжрегіонального та прикордонного співробітництва, обміну досвідом по різних напрямках діяльності, розвиток інших інститутів співпраці.

При цьому Програмою визначено пріоритетні сфери співпраці суб'єктів Російської Федерації і адміністративно-територіальних утворень України. Серед них – торговельно-економічна сфера; паливно-енергетичний комплекс; промисловість; транспорт; агропромисловий комплекс; охорона здоров'я та соціальна політика; будівництво; інформаційні технології і зв'язок; наука та освіта; екологія та природоохоронна діяльність; попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій; прикордонний і митний контроль; правоохоронна діяльність; туризм, культура, спорт та молодіжна політика [3].

Під час проведення 8-го засідання Комітету з економічного співробітництва Україно-російської міждержавної комісії (7 червня 2011 р.) було підписано План з реалізації Програми, що містить конкретні заходи щодо розвитку міжрегіонального співробітництва на основі пропозицій від українських і російських регіонів.

Як уже зазначалося, у жовтні 2011 р. укладено низку угод, пов'язаних із перетином україно-російського кордону: Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про співробітництво і взаємодію у сфері розбудови пунктів пропуску через українсько-російський державний кордон [4, с. 968], Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про порядок перетинання українсько-російського державного кордону жителями прикордонних регіонів України та Російської Федерації [5], Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про співробітництво під час здійснення спільного контролю осіб, транспортних засобів і товарів на українсько-російському державному кордоні [6, с. 24].

Крім того, продовжувалася практика активізації співробітництва шляхом укладання угод, програм і протоколів на міжрегіональному рівні. Таких документів за роки незалежності підписано більше 220, а у період 2010–2012 рр. з'явилося понад 30 нових угод. Серед них – Угода про тор-

говельно-економічне, науково-технічне та культурне співробітництво між Донецькою облдержадміністрацією та адміністрацією Краснодарського краю від 18.10.2011 р., Протокол до Угоди між Донецькою ОДА та адміністрацією Краснодарського краю про торговельно-економічне, науково-технічне та культурне співробітництво від 19.10.2011 р., План заходів на 2012–2014 рр. щодо реалізації Угоди між Донецькою та Новосибірською областями про торговельно-економічне, науково-технічне та культурне співробітництво, Угода між Запорізькою ОДА та урядом Новосибірської області про торговельно-економічне, науково-технічне та культурне співробітництво 2011 р., План заходів на 2012–2014 рр. щодо реалізації Угоди між Херсонською ОДА та урядом Новосибірської області про торговельно-економічне, науково-технічне та культурне співробітництво тощо.

На жаль, переважно ці угоди є рамковими, тобто визначають лише контури співробітництва. Тому актуальною задачею залишається розробка таких механізмів і форм співробітництва, що дозволили б встановлювати прямі торгово-економічні відносини між господарюючими суб'єктами обох країн, створювати нові спільні формати взаємодії, укладання міжрегіональних програм підтримки малого і середнього бізнесу. Останнім часом такі механізми вже з'являються [7].

Щодо інституційного механізму прикордонної співпраці, то двостороннє співробітництво відбувалося в рамках Підкомісії з питань міжрегіонального і прикордонного співробітництва Комітету з питань економічного співробітництва Україно-російської міждержавної комісії. Крім того, активізувалися контакти між адміністративно-територіальними суб'єктами України і РФ.

Певний імпульс міжрегіональному і транскордонному співробітництву надала й зустріч Президентів України і РФ із керівниками прикордонних регіонів обох країн, що відбулася 21 квітня 2010 р. в Харкові. Сторони обговорили питання двостороннього співробітництва у політичній, економічній, військово-технічній, гуманітарній сферах, сфері прикордонного співробітництва.

26–28 вересня 2010 р. у м. Єкатеринбурзі (Росія) був проведений перший Уральський форум українсько-російського співробітництва. Під час форуму було підписано 7 міжрегіональних угод, 3 протоколи про наміри, а також Угоду про співробітництво між Союзом промисловців і підприємців України і Російським союзом промисловців і підприємців. 24–25 травня 2011 року у Києві відбувся Другий форум, було підписано близько п'ятнадцяти угод, протоколів, планів торгово-економічного і науково-технічного співробітництва між регіонами, підприємствами України й Уральського федерального округу Російської Федерації у сферах енергетики, металургії, машинобудування, агропромислового комплексу і створення міжнародних транспортних коридорів.

19–20 травня 2011 р. у Санкт-Петербурзі відбувся Форум «Санкт-Петербург – регіони України», ініціатором якого виступила губернатор м. Санкт-Петербурга В. Матвієнко. Було організовано чотири «круглі столи» з таких тем: «Питання управління міським господарством», «Економічний

розвиток, промислова політика і торгівля», «Співробітництво у сфері культури і туризму», «Співробітництво у сфері науки, середнього, професійно-технічного і вищого навчання». Під час форуму були підписані угоди про співробітництво між Луганською, Черкаською обласними державними адміністраціями й урядом Санкт-Петербурга [7].

Проте основним механізмом активізації російсько-українського прикордонного співробітництва протягом 2010–2012 рр. було подальше впровадження достатньо ефективної і розповсюдженої в Європейському Союзі форми міжрегіонального і прикордонного співробітництва – єврорегіонів [8, с.154]. Продовжувався розвиток чотирьох україно-російських єврорегіонів – «Дніпро» (за участю Брянської, Гомельської, Чернігівської областей), «Ярославна» (за участю Курської і Сумської областей), «Слобожанщина» (за участю Белгородської і Харківської областей), «Донбас» (за участю Ростовської, Луганської і Донецької областей) [9, с. 178].

Слід зазначити, що функціонування єврорегіонів протягом останніх років відбувалося відповідно до положень Державної Програми розвитку транскордонного співробітництва на 2011–2015 рр. [10], затвердженої постановою Кабінету Міністрів України 1 грудня 2010 р [11]. Програма передбачає активізацію соціально-економічного, науково-технічного, екологічного, культурного розвитку суб'єктів транскордонного співробітництва. Особливий акцент у Програмі зроблено на забезпечення реалізації великомасштабних проектів транскордонного співробітництва в рамках програм Євросоюзу, забезпечення підвищення рівня життя населення та розвиток соціальної сфери прикордонних регіонів, а також поглиблення співпраці в рамках існуючих єврорегіонів та створення нових [10].

Активізація прикордонної співпраці визначена й однією з цілей Стратегії економічного розвитку Співдружності Незалежних Держав на період до 2020 р. [12], затвердженої рішенням Ради голів урядів СНД 14 листопада 2008 р. [13]. У Стратегії передбачено такі основні напрямки взаємодії, спрямовані на регіональний розвиток прикордонних територій: поступове формування міждержавного регіонального ринку товарів, послуг, капіталу, робочої сили; встановлення прямих економічних зв'язків між регіонами; розвиток прикордонної торгівлі; сприяння створенню на прикордонних територіях особливих або спеціальних економічних зон; здійснення спільних інвестиційних проектів; розширення співробітництва у сфері сільського господарства, транспорту, інформаційних технологій і зв'язку; оптимальне економічне використання прикордонних територій, розвиток на цих територіях виробничої й соціальної інфраструктури; проведення на прикордонних територіях спільних заходів щодо моніторингу й охорони навколишнього середовища, забезпеченню санітарної охорони територій; розвиток прикордонного туризму.

Загалом, діяльність україно-російських єврорегіонів дозволила досягти (щоправда, у різній мірі) інтенсифікації зовнішньоторговельних операцій, підвищити інвестиційну привабливість територій, налагодити співпрацю у науковій та інноваційній сферах [14]. Діяльність створеного у 2003 р. єврорегіону «Дніпро» [15] протягом останніх років дозволила реалізувати такі

проекти: управління процесом розвитку територій євро регіону, серія навчальних тренінгів з питань управління проектами для неурядових організацій, проект «Пріоритети та механізми прийняття рішень по територіальному розвитку у співпраці з громадськістю», Конференція з проблем реабілітації територій, постраждалих від аварії на Чорнобильській атомній електростанції, Кластерна модель розвитку туризму.

В рамках діяльності євро регіону «Дніпро» щорічно проводиться ряд культурних, спортивних та інших заходів, у тому числі: щорічні конференції з питань діяльності євро регіону, міжнародні туристичні форуми, виставки товарів «Сіверські контракти». Таким чином, проекти, що реалізуються в рамках євро регіону «Дніпро», мають переважно гуманітарне та культурне спрямування та суттєво не впливають на економічне становище регіонів-учасників. Крім того, як зазначає О. Рогова, наразі чітко не артикульовані транскордонні проблеми, що потребують спільного вирішення, за роки існування євро регіону не розроблено і не затверджено стратегію його розвитку, організаційна структура є неефективною, існуючий механізм координації спільних дій у рамках євро регіону є неефективним, фінансування проектів є недостатнім [16].

Функціонування заснованого у 2007 р. євро регіону «Ярославна» (Сумська і Курська області), поряд з іншими факторами, дозволило досягти значного збільшення обсягів зовнішньоторговельних операцій, причому із помітною перевагою експорту [17, с. 100–105]. Якщо у 2007 р. зовнішньоторговельний оборот Сумської області з Курською областю в рамках євро регіону «Ярославна» склав 21,3 млн. дол. США [18], то у 2011 р. – 46 млн. дол. США (експорт у загальних обсягах зовнішньої торгівлі у 2011 р. склав 98 %) [17, с. 100–105].

Протягом 2012 р. в рамках євро регіону «Ярославна» відбувалася реалізація 14 угод і протоколів про співробітництво на рівні міст і районів Сумської і Курської областей; низки угод про співпрацю в освітній сфері; угод між державними органами у сфері науки, державної служби, зайнятості, підприємництва, сільського господарства, туризму. Продовжується розробка концепції розвитку транскордонного співробітництва у напрямку зниження екологічного навантаження прикордонних областей-учасниць євро регіону, концепції поводження з відходами на регіональному рівні, а також проекту єдиного порядку поводження з побутовими та промисловими відходами в областях-учасницях.

Було проведено ряд двосторонніх заходів, серед яких – «круглий стіл» на тему «Стан розвитку транскордонного співробітництва у рамках євро регіону «Ярославна» (20.05.2010 р.); низка засідань спільних міждепутатських робочих груп Курської і Сумської областей; засідання Ради євро регіону; Міжнародна універсальна виставка міжрегіональної і зовнішньоекономічної співпраці «Слобожанський міст-2011»; виставка «Дні російських регіонів»; форум «Кордон – середовище інновацій» (8–9.09.2011 р.); 40-е ювілейне засідання Генеральної Асамблеї та щорічної Конференції Асоціації європейських прикордонних регіонів (22–23.09.2011 р.), IX Міжнародна універсальна виставка «Слобожанський міст-2012» (6–

8.09.2012 р.) [20, с. 33].

Протягом 2010–2012 рр. продовжував своє функціонування і єврорегіон «Слобожанщина» на базі Белгородської та Харківської областей. Сучасне геополітичне положення областей, розвиток транскордонного співробітництва шляхом діяльності єврорегіону «Слобожанщина» сприяє подальшому розвитку співпраці відповідних регіонів України і Російської Федерації як між собою, так і з регіонами інших країн СНД.

В осяжному майбутньому в рамках єврорегіону «Слобожанщина» передбачається будівництво міжнародного аеропорту, прикордонного індустриального комплексу, прикордонного експортного терміналу, прикордонного виставкового комплексу [21, с. 61]. Також у рамках даного проекту планується будівництво між Белгородом і Харковом автотраси, що відповідатиме європейським стандартам. Також передбачається, що на базі Вовчанського промислового вузла буде створено спеціалізований прикордонний індустриальний комплекс, який міг би в перспективі виконувати функцію зони вільного економічного розвитку.

Проте, однією з основних проблем економічної співпраці в рамках єврорегіону «Слобожанщина» є бюрократична процедура митного оформлення вантажів на російсько-українському кордоні [22, с. 148].

Після низки зустрічей та консультацій 29.10.2010 р. було підписано Угоду про створення єврорегіону «Донбас», який наразі включає в себе Ростовську область Російської Федерації, Луганську і Донецьку області України (число учасників і територія діяльності єврорегіону можуть бути змінені на підставі рішення Ради єврорегіону з ініціативи однієї зі Сторін).

Відповідно до Угоди, основною метою створення єврорегіону «Донбас» є сприяння соціально-економічному розвитку Ростовської області Російської Федерації, Луганської та Донецької областей України, охороні навколишнього середовища, науковій, освітній, культурній і спортивній співпраці Сторін.

Правовий статус, структура, цілі єврорегіону, а також напрямки співпраці визначені у Статуті єврорегіону, який є невід'ємною частиною Угоди. Координаційно-консультативні органи єврорегіону формуються відповідно до Статуту. Сторони сприяють створенню спільних підприємств з реалізації проектів у рамках єврорегіону, а також прикордонному співробітництву юридичних осіб двох держав. Фінансування діяльності єврорегіону здійснюється кожною із Сторін. Проекти та заходи, які реалізуються в рамках єврорегіону, можуть фінансуватися із зовнішніх джерел [23].

Реалізація основних напрямів прикордонного співробітництва єврорегіону здійснюється за погодженням Сторін. Участь у єврорегіоні не позбавляє Сторони права встановлювати дво- або багатосторонні зв'язки зі структурами, що не входять до складу єврорегіону. Кожна із Сторін має право вільного виходу з нього. Для виходу з єврорегіону необхідно сповістити координаційно-консультативні органи не пізніше, ніж за шість місяців до виходу [24].

Перспективу розвитку єврорегіону «Донбас» окреслює Стратегія розвитку єврорегіону «Донбас» до 2020 року [25], яку було схвалено на засі-

данні Ради єврорегіону 10 квітня 2012 р. у м. Луганську. У стратегії, серед іншого, зазначено: «Місія єврорегіону «Донбас» полягає в міжнародній інтеграції Донецької та Луганської областей України та Ростовської області Російської Федерації в економічній і соціальній сферах. Стратегічна мета єврорегіону «Донбас» полягає в розвитку інтеграційного співробітництва його учасників.

Досягнення стратегічної мети забезпечується за допомогою реалізації таких завдань: всебічний економічний розвиток; розвиток комунікацій, транспорту і зв'язку; розвиток науки, нових технологій, освіти; розвиток культури, спорту, побратимських зв'язків, відзначення ювілейних та пам'ятних дат у загальній історії Росії та України; поліпшення стану навколишнього середовища; реалізація державної молодіжної політики; ліквідація надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру; сприяння розширенню контактів між жителями прикордонних територій, розвитку співробітництва між установами та організаціями, а також суб'єктами господарської діяльності; сприяння в рамках чинного законодавства Російської Федерації і України спрощенню прикордонних і митних процедур перетинання кордону; поліпшення якості життя населення, в тому числі за допомогою розробки і реалізації заходів для збільшення зайнятості; розвиток регіональної економіки за допомогою поліпшення інфраструктури прикордонних районів [26].

У жовтні 2011 р. на засіданні Ради єврорегіону «Донбас» у Донецьку було підписано Угоду про входження Донецької області до складу єврорегіону. Іншим центральним питанням порядку денного засідання стало підписання Протоколу № 1 про внесення змін та доповнень до Угоди про створення єврорегіону «Донбас» [27] і Статуту єврорегіону [28]. Згідно з цими документами, Донецька область є рівноправним учасником єврорегіону «Донбас» та входить до його складу разом з Ростовською областю і Луганською областю. Другою знаменною подією порядку денного стало підписання Угоди про співробітництво між Законодавчими Зборами Ростовської області Російської Федерації і Донецькою обласною радою України [29].

У 2012 р. в рамках функціонування єврорегіону «Донбас» було проведено низку заходів – зустрічей, засідань, виставок. 9 вересня в Ростові-на-Дону відбулося засідання Секретаріату єврорегіону «Донбас», присвячене питанням організації роботи місцевих прикордонних пунктів пропуску, синхронізації їхнього розвитку в межах території об'єднання. Учасники засідання розглянули реалізацію проектів співробітництва в рамках єврорегіону та звернення уряду Воронежської області Російської Федерації про її приєднання до єврорегіону «Донбас». Всього на 01.11.2012 р. проведено 3 засідання Ради єврорегіону «Донбас», 5 засідань Секретаріату єврорегіону «Донбас» та 16 засідань Луганського регіонального відділення єврорегіону «Донбас». Проведення чергового засідання Ради єврорегіону «Донбас» заплановано на кінець 2012 року в м. Ростові-на-Дону.

З 21 по 23 вересня 2012 р. у Маріуполі вперше пройшла універсальна виставка-ярмарок «Єврорегіон Донбас-2012». Участь у цьому заході взяли

понад 200 товаровиробників з різних регіонів України, Ростовської та Луганської областей [30]. Варто зазначити, що вже за перший рік існування єврорегіону «Донбас» товарообіг між Ростовською областю і Україною збільшився на 300 млн. доларів при сукупному зростанні майже на 50 % [31].

Бібліографічні посилання

1. Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про міжрегіональне та прикордонне співробітництво між Україною та Російською Федерацією від 27.10.2012 р. // Офіційний вісник України. – 2012. – № 73.

2. Про затвердження Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про міжрегіональне та прикордонне співробітництво між Україною та Російською Федерацією : постанова Кабінету Міністрів України від 31 травня 2012 р. № 479 // Урядовий кур'єр. – 2012. – № 110.

3. Программа межрегионального и приграничного сотрудничества Российской Федерации и Украины на 2011–2016 годы от 04.10.2010 г. // Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/643_382.

4. Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про співробітництво і взаємодію у сфері розбудови пунктів пропуску через українсько-російський державний кордон від 18.10.2011 р. // Офіційний вісник України. – 2012. – № 65. – Т. 2.

5. Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про порядок перетинання українсько-російського державного кордону жителями прикордонних регіонів України та Російської Федерації від 18.10.2007 р. // Офіційний вісник України. – 2012. – № 37.

6. Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про співробітництво під час здійснення спільного контролю осіб, транспортних засобів і товарів на українсько-російському державному кордоні від 18.10.2011 р. // Офіційний вісник України. – 2012. – № 10.

7. Міжрегіональне та транскордонне співробітництво між регіонами України і суб'єктами Російської Федерації // Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/publication/print/58036.htm>.

8. *Вардомский Л.Б.* Российское порубежье в условиях глобализации : монография. – М., 2009.

9. *Чуприна О.О.* Прикордонне співробітництво регіонів: сучасні тенденції розвитку // Вісник економічної науки України. – № 1. – 2011.

10. Державна програма розвитку транскордонного співробітництва на 2011–2015 роки // Асоціація органів місцевого самоврядування Харківської області [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://association.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=361%3A-----20112015-&catid=98%3A2011-08-11-15-45-03&Itemid=37.

11. Про затвердження Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2011–2015 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 1 грудня 2010 р. № 1088 // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 230.

12. Стратегия экономического развития Содружества Независимых Государств на период до 2020 года // Официальный сайт Содружества Независимых Государств [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://cis.minsk.by/page.php?id=18764>.

13. Решение Совета глав правительств Содружества Независимых Государств от 14 ноября 2008 года о Стратегии экономического развития Содружества Независимых Государств на период до 2020 года // Официальный сайт Содружества Независимых Государств [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://cis.minsk.by/page.php?id=18764>.

14. *Верстяк А.В., Дроненко І.О.* Аналіз функціонування єврорегіонів // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. – № 2. – 2012.

15. Єврорегіон «Дніпро»: призначення та перспективи // Чернігівська обласна Агенція регіонального розвитку «Вектор» [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

http://www.vektor.cn.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=178%3Avroregon-qdnproq-priznachennya-ta-perspektivi&catid=21%3Anews-soc-cat&Itemid=139&lang=uk – 04.04.2011.

16. *Рогова О.В.* Інноваційні механізми стимулювання єврорегіонального співробітництва // Економічний форум. – № 3. – 2012.

17. *Пода А.* Аналіз зовнішньоторговельної активності єврорегіонів України та її впливу на формування конкурентних переваг // Економічний аналіз. – № 7. – 2010.

18. *Дегтярьова І.О.* Аналіз конкурентних переваг Сумської області // Науковий вісник Академії муніципального управління. – № 3. – 2010.

19. Єврорегіон «Ярославна» // Сумська обласна державна адміністрація, Головне управління економіки. – 2012.

20. *Піріашвілі О.Б., Амбросенко О.П., Федяй Н.О.* Розвиток єврорегіонів на території України // Економіка і прогнозування. – № 3. – 2011.

21. *Павлов К.В., Растворцева С.Н.* Российско-украинское экономическое сотрудничество: проблемы и перспективы // Вісник Запорізького нац. ун-ту. – № 1(4). – 2009.

22. Угода про створення єврорегіону «Донбас» // Луганська обласна державна адміністрація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.loga.gov.ua/netcat_files/1931/1604/h_01c5161cead23c9d061f560e03ddb704.

23. Єврорегіон «Донбасс»: об'єднують потенціали // Єврорегіон «Донбасс» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://euroregion-donbass.ru/about.php>.

24. Стратегія соціально-економічного розвитку Єврорегіона «Донбасс» до 2020 года от 10.04.2012 г. // Луганська обласна державна адміністрація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.loga.gov.ua/oda/ter/tpr/activity/donbas>.

25. *Помикалов О.О.* Застосування «Е-технологій» як механізму взаємодії суб'єктів єврорегіону «Донбасс» // Вісник Східноукраїнського нац. ун-ту ім. В. Даля. – № 14. – 2012.

26. Протокол № 1 о внесении изменений и дополнений в Соглашение о создании еврорегиона «Донбасс» // Єврорегіон «Донбасс» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://euroregion-donbass.ru/docszakon.php>.

27. Устав єврорегіона «Донбасс» // Єврорегіон «Донбасс» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://euroregion-donbass.ru/docszakon.php>.

28. Календарь событий еврорегиона «Донбасс» // Єврорегіон «Донбасс» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://euroregion-donbass.ru/eventnews.php>.

29. Ключевые события еврорегиона «Донбасс» // Єврорегіон «Донбасс» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://euroregion-donbass.ru/mainnews.php>.

30. Інформація про роботу транскордонного об'єднання єврорегіон «Донбас» // Луганська обласна державна адміністрація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.loga.gov.ua/oda/ter/tpr/activity/donbas>.

Задорожний А.В. Развитие правовых форм приграничного и межрегионального сотрудничества Украины и Российской Федерации в 2010-2012 годах. Рассмотрены последние тенденции правового – законодательного и договорного – регулирования приграничного и межрегионального сотрудничества приграничных областей и регионов Украины и Российской Федерации.

Ключевые слова: соглашение о приграничном сотрудничестве, еврорегионы, программа межрегионального и приграничного сотрудничества.

Zadorozhniy O.V. Development of legal forms of cross-border and inter-regional cooperation between Ukraine and the Russian Federation in 2010-2012. The paper considers recent trends legal – legal and contractual – regulation border and interregional cooperation in border regions and regions of Ukraine and the Russian Federation.

Keywords: agreement on border cooperation, Euroregions, a program of interregional and cross-border cooperation.

Надійшла до редакції 23.03.2013